

Mahmut Arif Koçak
İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Ticaret Hukuku Anabilim Dalı Araştırma Görevlisi

**MARKA HUKUKUNDA
SESSİZ KALMA SURETİYLE
HAK KAYBI İLKESİ**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	VII
İÇİNDEKİLER.....	XI
KISALTMALAR.....	XVII
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM

GENEL OLARAK SESSİZ KALMA SURETİYLE HAK KAYBI

I. TERMINOLOJİ, DOĞUŞ, TARİHSEL GELİŞİM SÜRECİ VE KARŞILAŞTIRMALI HUKUKTAKİ GÖRÜNÜM.....	6
A. Terminoloji.....	6
B. İlkenin Doğuşu.....	8
C. İlkenin Tarihsel Gelişim Süreci.....	10
1. SMK Öncesi Dönem.....	10
2. SMK Dönemi.....	14
D. Karşılaştırmalı Hukuktaki Görünüm.....	18
1. Kara Avrupası Hukukunda.....	18
a. Avrupa Birliği Hukukunda.....	18
b. İsviçre Hukukunda.....	24
c. Fransız Hukukunda.....	26

d. Alman Hukukunda	30
2. Anglosakson Hukukunda.....	32
a. İngiliz Hukukunda.....	32
b. Amerikan Hukukunda	35
II. İLKENİN TANIMI İLE SMK M. 25.6 HÜKMÜNÜN AMACI VE İLGİLİLER ÇEVRESİ	37
A. Tanım	37
B. Amaç.....	39
C. İlgililer Çevresi.....	46
III. TEORİK ARKA PLAN.....	52
A. Marka Hakkına İlişkin Genel Açıklamalar.....	53
B. Hak Kaybı Kavramı	57
C. Dürüstlük Kuralı ve Hakkın Kötüye Kullanılması Yasağı	59
1. Dürüstlük Kuralına Genel Bir Bakış.....	59
a. Anlamı.....	59
b. Özellikleri ve Uygulama Alanı.....	61
2. Hakkın Kötüye Kullanılması Yasağı	65
a. Anlamı.....	65
b. Çeşitli Görünüş Biçimleri	67
c. Özel Bir Görünüm Biçimi Olarak Çelişkili Davranış Yasağı.....	69
d. Hakkın Kötüye Kullanılmasının Sonuçları ve Değerlendirme	71
D. Markanın Tekliği İlkesi	73
1. Genel Açıklamalar	73
2. Markanın Tekliği İlkesinin İstisnası Olarak Sessiz Kalma Suretiyle Hak Kaybı	76
a. Genel Olarak İstisnalar	76
b. Sessiz Kalma Suretiyle Hak Kaybı İstisnası ve Değerlendirme	78

İKİNCİ BÖLÜM
SESSİZ KALMA SURETİYLE HAK KAYBININ
UYGULANMA KOŞULLARI

I. GENEL AÇIKLAMALAR	81
II. ÖNCEKİ HAK SAHİBİNİN, SONRAKİ TARİHLİ MARKANIN KULLANILDIĞINI BİLDİĞİ VEYA BİLMESİ GEREKTİĞİ HÂLDE BU DURUMA SESSİZ KALMASI.....	82
A. Önceki Hakkın Varlığı.....	82
B. Sonraki Tarihli Markanın Kullanılması.....	83
1. Genel Açıklamalar.....	83
2. Kullanma Kavramı	85
3. Sonraki Tarihli Markanın Kesintisiz Kullanımı ve İspat Meselesi.....	90
C. Önceki Hak Sahibinin Sonraki Tarihli Markanın Kullanımından Haberdar Olması (Awareness, Connaissance) ..	92
1. Genel Açıklamalar.....	92
2. Haberdar Olma Kavramı.....	93
3. Haberdar Olmanın Süjesi.....	98
4. Haberdar Olmanın Konusu	100
5. İspat Meselesi	102
D. Önceki Hak Sahibinin Sonraki Tarihli Markanın Kullanımına Sessiz Kalması (Acquiescence, Tolérance)	104
1. Genel Açıklamalar.....	104
2. Sessiz Kalma Kavramı.....	104
3. Kanaatimiz ve Sessiz Kalmayı Etkileyen Eylemler	108
4. Sessiz Kalmanın Konusu	114
a. Genel Açıklamalar.....	114
b. Sonraki Tarihli Markanın Kullanımının Rekabet Yaratacak Seviyeye Gelmesi Gerekir mi?.....	116
c. Sonraki Tarihli Marka Kullanımının Mal veya Hizmet Planında Yayılması.....	118

d. Sonraki Tarihli Marka Kullanımının Coğrafi Planda Yayılması.....	119
e. Sonraki Tarihli Markanın Gençleştirilmesi	121
III. SESSİZ KALMANIN BİRBİRİNİ İZLEYEN BEŞ YIL BOYUNCA SÜRMESİ	124
A. Genel Açıklamalar.....	124
B. Sürenin Hesaplanması	128
1. Sürenin Başlangıcı	128
2. Sürenin Kesintisiz Olması.....	132
IV. SONRAKİ TARİHLİ MARKA SAHİBİNİN İYİNİYETLİ OLMASI	133
A. Genel Açıklamalar.....	133
B. İyiniyet Kavramı.....	135
1. Genel Açıklamalar.....	135
2. SMK m. 25.6 Bağlamında Tescilin Kötüniyetli Olmamasına Verilmesi Gereken Anlam	137
C. İyiniyetin Aranacağı Zaman ve İspat Meselesi	141

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

SESSİZ KALMA SURETİYLE HAK KAYBININ UYGULAMA ALANI, SAVUNMA ARACI OLMA BAKIMINDAN NİTELİĞİ VE SONUÇLARI

I. SESSİZ KALMA SURETİYLE HAK KAYBININ UYGULAMA ALANI ..	148
A. Genel Açıklamalar.....	148
B. Kullanmama Sebebiyle Marka İptali Uyuşmazlıkları Bakımından	149
C. Hükümsüzlük Uyuşmazlıkları Bakımından	151
II. SESSİZ KALMA SURETİYLE HAK KAYBI İLKESİNİN SAVUNMA ARACI OLMA BAKIMINDAN NİTELİĞİ.....	158
A. Genel Olarak Savunma Araçları	158
B. Savunma Aracı Olarak Sessiz Kalma Suretiyle Hak Kaybı	159

III. SESSİZ KALMA SURETİYLE HAK KAYBININ SONUÇLARI.....	163
A. Maddi Bakımdan.....	164
1. Taraflar Açısından	164
2. Tüketiciler Açısından.....	165
B. Hukuki Bakımdan.....	167
1. Genel Açıklamalar.....	167
2. Önceki Hak Sahibi Bakımından.....	169
a. Önceki Hakkın Sınırlanması ve Bu Sınırlamanın Konusu	169
b. Kişi Bakımından.....	171
c. Mal veya Hizmet Bakımından	172
d. Marka Tecavüzü Uyuşmazlıkları Bakımından	175
e. Değerlendirme	177
3. Sonraki Tarihli Marka Sahibi Bakımından	178
a. Genel Açıklamalar.....	179
b. Olumlu Yetkiler Bakımından	182
(1) Fiili Tasarruf.....	182
i. Genel Açıklamalar.....	182
ii. Değerlendirme.....	188
(2) Hukuki Tasarruflar.....	190
c. Olumsuz Yetkiler Bakımından.....	196
(1) Önceki Hak Sahibine Karşı.....	196
(2) Üçüncü Kişilere Karşı	198
d. Değerlendirme	203
SONUÇ VE ÖNERİLER.....	205
KAYNAKÇA.....	213